

**SOCIALIZAREA PREȘCOLARILOR: CONTEXTE DE EVALUARE
ȘI STIMULARE**

**SOCIALIZATION OF PRESCHOOLERS: CONTEXTS FOR ASSESSMENT
AND STIMULATION**

ANTOCI Diana, doctor habilitat, conferențiar universitar
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău,
ORCID: 0000-0002-7018-6651
antoci.diana@upsc.md

BIRTOK ANDRASCIUC Vasilica, drd., profesor învățământ preșcolar,
Grădinița cu program prelungit nr.12, Sighetul Marmației, Maramureș
ORCID: 0000-0002-8143-5801
vasilicaandrasciuc@yahoo.com

CZU: 373.2.018

DOI: 10.46727/c.29-30-09-2023.p25-35

Abstract. This article addresses the issue of preschoolers' socialization through the educational partnership carried out within preschool educational institutions. In the content of the article, various contexts are analyzed from a theoretical perspective, in which the research, the evaluations of the socialization of preschool children took place; the results of the experimental study on the levels and peculiarities of socialization of preschoolers and the kindergarten-family educational partnership are reflected; the impact produced on children's socialization by making the educational partnership more efficient is established based on the Programs developed for preschool teachers, for parents and preschoolers and the joint activities between the educational partners aimed at strengthening the cooperation of the educational partners.

Keywords: socialization, educational partnership, preschool children, parents, teachers.

1. Introducere

Socializarea preșcolarilor constituie un proces fundamental în dezvoltarea copiilor, având un impact semnificativ asupra formării personalității și integrării lor în societate. În contextul fluxului de schimbări sociale, economice și tehnologice ale zilelor noastre, evaluarea și stimularea corespunzătoare a socializării preșcolarilor devin din ce în ce mai importante pentru părinți, educatori și specialiști în domeniul educației.

Această cercetare se concentrează asupra socializării preșcolarilor și explorează contextele parteneriatului educațional în care acest proces are loc. Prin urmare, vom analiza importanța socializării timpurii, influențele educaționale prin intermediul parteneriatului realizat în instituțiile de educație timpurie, rolul educației în dezvoltarea competențelor sociale ale copiilor și modalitățile de evaluare și stimulare a acestui proces esențial. În continuare, vom explora în profunzime aceste aspecte și vom oferi o perspectivă amplă asupra modului în care putem contribui la dezvoltarea socială sănătoasă a preșcolarilor într-o lume în continuă schimbare.

2. Analiza studiilor științifice

Există numeroase cercetări științifice care se concentrează asupra problemei socializării preșcolarilor prin intermediul parteneriatului educațional. Aceste studii explorează diverse aspecte ale acestui proces și analizează impactul colaborării între părinți și educatori asupra dezvoltării copiilor mici. Prin intermediul cercetărilor, se urmărește înțelegerea mai profundă a modului în care familia și instituțiile de învățământ pot lucra împreună pentru a sprijini dezvoltarea socio-emoțională și cognitivă a copiilor în etapa lor preșcolară. Astfel, așa tip de colaborare se dovedește a fi o componentă semnificativă a procesului de socializare a preșcolarilor, având un impact semnificativ asupra evoluției lor în ceea ce privește competențele sociale, comportamentul și adaptarea la mediul școlar. Prin intermediul acestor cercetări, se dezvoltă învățăminte și recomandări utile pentru educația timpurie și pentru parteneriatului educațional cu participarea congruentă a copiilor, părinților și cadrelor didactice.

Subiectul socializării copiilor în perioada preșcolară a preocupat mai mulți cercetători, printre ei evidențiem Susanne A. Denham, Daniel Zoller, and Elizabeth A. Couchoud [4], care au scos în evidență valoarea sferei afective în procesul dezvoltării sociale. Cercetătorii menționează, că înțelegerea emoțiilor de către copiii mici reprezintă o componentă esențială în socializarea lor timpurie, deoarece în mare parte în interacțiunile lor sociale se bazează pe această înțelegere. În perioada preșcolară, copiii devin tot mai capabili să identifice expresiile și contextele emoționale, de asemenea, sunt în stare să exprime în mod coerent și fluent cauzele emoțiilor proprii și ale altora, precum bucuria, tristețea și furia. Un aspect semnificativ subliniat de Denham S. et al [idem] constituie contribuția esențială pe care socializarea părinților o aduce la variațiile individuale în înțelegerea emoțiilor de către preșcolarii.

K. Gustafson și D. E. Ladru [5] au realizat un studiu privind tranzițiile și socializarea copiilor în grădinițe mobile axându-se pe analiza rolului preșcolarilor începători (novice children), mai experimentați („old-timers”) și pedagogi produse în procesul educațional. Prin urmare, pentru clarificarea subiectului în cauză prezintă interes analiza mai profundă a tranzițiilor și socializării copiilor în perioada îngrijirii timpurii. Această modalitate de lucru se aplică în special copiilor care își încep educația în practica preșcolară mobilă, pentru care aceste schimbări implică mai mult decât trecerea de la o diviziune la alta în aceeași clădire, întâlnirea de noi pedagogi și materiale, așa cum este de obicei când copiii preșcolari trec la următoarea etapă de vârstă; în curând, acești noi „copii preșcolari mobili” se mută într-o diviziune cu o organizare spațială-temporală foarte specifică și călătoresc zilnic cu autobuzul în diferite locații, întâlnind diverse medii, materiale și oameni [idem]. Wilder și Lillvist (2018) [apud 5] au evidențiat importanța colaborării între părinți, cadre didactice și celor din domeniul educației timpurii pentru a înțelege traiectoriile de învățare ale copiilor și pentru a crea tranziții care să includă atât continuitate, cât și schimbare pentru copii.

Folosind observații video detaliate ale întregului eveniment de pregătire de-a lungul unei zile, K. Gustafson și D. E. Ladru [5] au identificat cum copiii cu experiență și-au împărtășit cunoștințele cu referire la participare, folosind informații verbale și cunoștințe concrete despre rutinele și activitățile zilnice în diverse spații în grădinițe de tipul mobil. Cercetătorii menționează că introducerea noilor veniți în practica preșcolară mobilă a însemnat și invitarea acestora să participe la ritualuri specifice autobuzului și la negocierea regulilor. Copiii începători au fost angajați în observarea, ascultarea și respectarea exemplelor copiilor mai mari și a instrucțiunilor pedagogilor. Pedagogii foloseau atât instrucțiuni colective, cât și individuale, dar adesea îi invitau pe nou-veniți să învețe prin participare. În același timp, ceea ce pedagogii și copiii consideră important în cadrul evenimentului de pregătire ilustrează ceea ce este considerat specific pentru practica preșcolară mobilă și ceea ce începătorii trebuie să învețe, de exemplu, despre siguranță și rutine zilnice, cum ar fi mâncarea în autobuz, mersul la coadă, și rămânerea cu grupul în spații diverse.

Prezintă interes datele unui studiu desfășurat în India privind rolul jucăriilor în socializarea copiilor. P. Aeri și S.K.Verma [3] au ajuns la concluzie, că părinții, în ciuda educației realizate și a constrângerilor socio-economice, nu apreciază rolul materialelor de joacă în socializarea copiilor lor. Lipsa de apreciere pare să apară din absența cunoștințelor despre rolul materialelor de joacă în dezvoltarea optimă a copiilor.

Sema Öngören [6] a realizat un studiu cu scopul examinării practicilor cadrelor didactice de susținere a relațiilor sociale ale copiilor cu familiile, colegii, profesorii și personalul instituției în perioada preșcolară. Cercetătorul a evidențiat faptul că multe valori, reguli și rutine sunt învățate atunci când copiii se încadrează în instituțiile de învățământ preșcolar. Relațiile sociale sănătoase și de susținere includ abilități precum comunicarea eficientă, ascultarea activă, dezvoltarea relațiilor pozitive, rezolvarea de probleme în colaborare, rezolvarea conflictelor într-un mod constructiv, rezistența presiunii sociale negative, leadership, oferirea de sprijin și ajutor atunci când este necesar și protejarea drepturilor celorlalți. Bazele acestor competențe se formează în mediul familial și se dezvoltă în mediul instituțiilor de învățământ. Copiii învață reguli și norme sociale prin relațiile cu părinții lor.

În urma studiului realizat s-a constatat importanța participării familiei în cadrul activităților educaționale pentru a sprijini relațiile copiilor cu membrii familiei lor, necesitatea susținerii relațiilor acestora prin desfășurarea diferitelor activități cu copiii acasă. S-a evidențiat faptul, că este necesar sprijinul familiei în dezvoltarea socială a copilului. Cercetătorul [idem] a remarcat necesitatea informării părinților despre dezvoltarea și socializarea copilului și relația lor cu copilul prin instruirea familiei [idem]. Este de apreciat valența desfășurării diverselor activități în interiorul și exteriorul sălii de clasă pentru a susține relațiile cu colegii copiilor; jocurilor pe care copiii le organizează în grup cu prietenii lor constituie cele mai utilizate activități în susținerea relațiilor între semeni. Totodată, s-a menționat necesitatea ajutorului din partea familiei pentru a susține relația cu copilul și comunicarea cadrelor didactice cu părinții și copiii.

Studiul și analiza surselor științifice a evidențiat valoarea crucială socializării în procesul de formare a personalității, diverse forme de realizare a socializării au fost, analizate în detaliu, evidențiind diversitatea și complexitatea interacțiunilor sociale care contribuie la dezvoltarea umană.

Un aspect deosebit de semnificativ este rolul central pe care familia îl joacă în proiectarea și realizarea socializării copiilor cu semenii. Prin modelele și valorile transmise în cadrul familial, copiii învață fundamentul relațiilor sociale și dezvoltă abilitățile necesare pentru formarea competențelor sociale și ulterioară interacțiunea cu lumea din jurul lor [1]. Această bază solidă asigură stabilitatea și încrederea necesară pentru integrarea în societatea mai largă.

În același timp, cadrele didactice și alte persoane din mediul educațional au un rol esențial în stimularea socializării. Prin intermediul educației formale, informale și nonformale, atât profesioniști, cât și părinții și alți agenți implicați contribuie la dezvoltarea competențelor sociale, precum empatia, colaborarea și comunicarea, care sunt fundamentale în procesul de socializare a copiilor și tinerilor [2].

Astfel, studiul detaliat al acestor aspecte a evidențiat complexitatea și interconexiunea relațiilor sociale în procesul de formare a personalității umane. Înțelegerea acestor dinamici sociale este esențială pentru proiectarea cercetărilor experimentale și elaborarea programelor educaționale eficiente pentru socializarea și susținerea dezvoltării armonioase a personalității în cadrul societății.

3. Studiul experimental

Scopul cercetării: identificarea strategiilor eficiente în evaluarea și stimularea socializării copiilor de vârstă preșcolară.

Obiectivele cercetării. În vederea implementării experimentului pedagogic au fost trasate următoarele obiective: stabilirea metodologiei de cercetare a socializării copiilor de vârstă preșcolară prin parteneriatul educațional; evaluarea socializării copiilor de vârstă preșcolară și a parteneriatului educațional grădiniță-familie; identificarea strategiilor de stimulare a socializării copiilor de vârstă preșcolară; prelucrarea și analiza rezultatelor experimentale.

Metodologia cercetării. În contextele cercetării realizate am aplicat metodele de observare, chestionare a cadrelor didactice și a părinților preșcolariilor și următoarele instrumente de cercetare: *Fișa de observare a socializării preșcolariilor* (D. Antoci, V. Andrasciuc, 2022), Screeningul competențelor sociale, forma pentru părinți și educatori (SCS-P 4/5, SCS-E 4/5) din Bateria de teste PEDa (M. Miclea, 2010); Chestionarul de identificare a implicării părinților în educația copilului (V. Andrasciuc, 2020). Chestionarul de evaluare a parteneriatului educațional 5CE (D. Antoci, V. Andrasciuc-Birtok, 2022).

Lotul experimental implicat în cercetare a fost constituit din 254 de subiecți dintre care 124 de copii și 124 de părinți ai acestor copii și 6 cadre didactice din Școala Gimnazială nr. 5 Sighetu Marmației, România.

Cercetarea experimentală a fost organizată în strictă conformitate cu planul elaborat și termenii stabiliți, respectând normele etice, de confidențialitate și instrucțiunile instrumentelor utilizate. Cercetarea a fost realizată în 3 etape: constatare, formare, control. Evaluarea nivelului de socializare a preșcolariilor a fost efectuată prin analizarea datelor obținute din Fișa

de Observare a Socializării Preșcolarilor, atât în mediul instituțional, cât și în cel familial, a fost desfășurată analiza detaliată a răspunsurilor înregistrate în cadrul SCS-P și SCS-E.

Tabelul 2. Repartiția subiecților conform nivelului de socializare în baza Fișei de observare a socializării preșcolarilor (părinți și cadre didactice) la etapa de constatare

Grup părinți	Nivel scăzut		Nivel mediu		Nivel înalt		Grup cadre didactice	Nivel scăzut		Nivel mediu		Nivel înalt	
	nr	%	nr	%	nr	%		nr	%	nr	%	nr	%
G.C.	57	91,9	4	6,4	1	1,6	G.C.	54	88	6	9,6	2	3,2
G.E.	57	91,9	3	4,8	2	3,2	G.E.	53	85	7	11,2	2	3,2

Aceste rezultate finale reflectă un tablou semnificativ asupra nivelului de socializare al preșcolarilor implicați în studiu. Aproape 92% dintre acești copii, atât cei din grupul de control, cât și cei din grupul experimental, au prezentat un nivel scăzut de socializare. Aceasta sugerează că există nevoi semnificative în dezvoltarea abilităților sociale în această populație.

Cu toate acestea, constatăm că un procent mic, aproximativ 6,45% din preșcolarii din grupul de control și 4,83% din cei din grupul experimental, au atins un nivel mediu de socializare. Acești copii reprezintă o excepție și arată că există potențial pentru îmbunătățiri și că strategiile adecvate pot avea un impact pozitiv în dezvoltarea abilităților sociale. Evaluarea acestor rezultate ne oferă o înțelegere profundă a nevoilor sociale ale preșcolarilor și ne ghidează în direcția intervențiilor educaționale eficiente și personalizate.

Tabelul 3. Repartiția subiecților conform codurilor SCS-P și SCS-E ale competențelor sociale la etapa de constatare (nr./%)

SCS-P	codul						SCS-E	codul					
	roșu*		galben**		verde***			roșu*		galben**		verde***	
	nr	%	nr	%	nr	%		nr	%	nr	%	nr	%
G.C.	57	91	4	6,5	1	1,6	G.C.	54	87	6	9	2	3,2
G.E.	57	91	3	4,8	2	3,2	G.E.	53	85	7	11	2	3,2
Total	114	91	7	5,6	3	2,4	Total	107	86	13	10	4	3,2

*indică competențele sociale evaluate slab dezvoltate

** indică competențele sociale evaluate insuficient consolidate

*** indică competențele sociale evaluate bine dezvoltate și consolidate

Preșcolarii care au obținut între 92 și 120 de puncte de la cadrele didactice sunt încadrați în codul verde. Acest lucru semnifică că au competențe sociale bine dezvoltate și consolidate, iar nivelul lor de socializare este ridicat. Cei care au obținut scoruri între 79 și 91 sunt încadrați în codul galben, indicând că au competențe sociale insuficient consolidate și un nivel

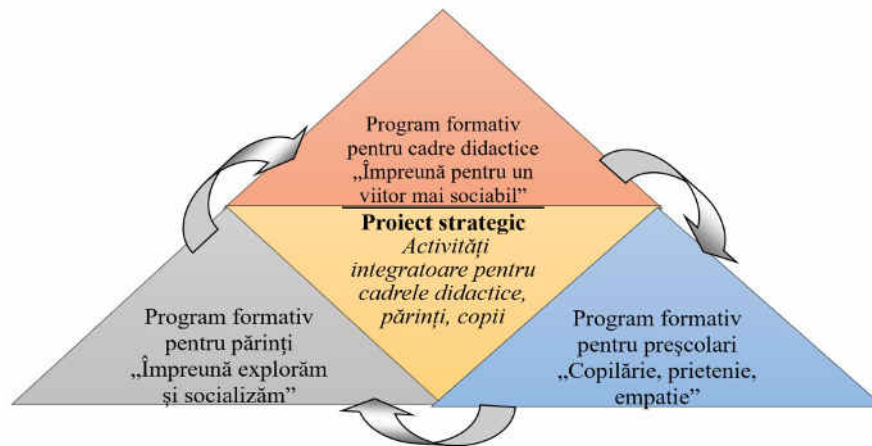
de socializare mediu. Preșcolarii cu scoruri între 24 și 78 sunt încadrați în codul roșu, semnificând că au competențe sociale slab dezvoltate și un nivel scăzut de socializare, având nevoie de sprijin suplimentar.

Tabelul 4. Nivelurile parteneriatului educațional conform Chestionarului 5CE- părinți, cadre didactice etapa de constatare (nr., %)

părinți		Nivel scăzut	Nivel mediu	Nivel înalt	cadre didactice	Nivel scăzut	Nivel mediu	Nivel înalt
G.C.	nr	38	23	1	G.C.	1	1	1
	%	61,29	37,09	1,61		16,6	16,6	16,6
G.E.	nr	37	25	0	G.E.	1	2	0
	%	59,67	40,32	0		16,6	33,3	0
Total	nr	75	48	1	Total	2	3	1
	%	60,48	38,70	0,80		33,3	50	16,6

Analiza datelor ale răspunsurilor furnizate de părinți și cadrele didactice expuse în Tabelul 4, indică asupra predominanței nivelului scăzut al parteneriatului educațional (GC – 61,29%; GE – 59,67%), urmat de rezultatele plasate la nivelul mediu (GC – 37,09%; GE – 40,32%). Constatările făcute subliniază necesitatea intensificării eforturilor în dezvoltarea unei colaborări mai strânse între instituția de învățământ preșcolar și familie. Rezultatele sugerează oportunități semnificative pentru îmbunătățirea interacțiunii dintre actori educaționali și comunicării între cadrele didactice și părinți, cu scopul sprijinirii eficiente a progresului în dezvoltarea preșcolarilor. Acest rezultat conturează planurile de perspectivă pentru proiectarea experimentului formativ ce vizează consolidarea parteneriatului educațional grădiniță-familie, creând, astfel, un mediu educațional mai susținut și colaborativ pentru elevii noștri.

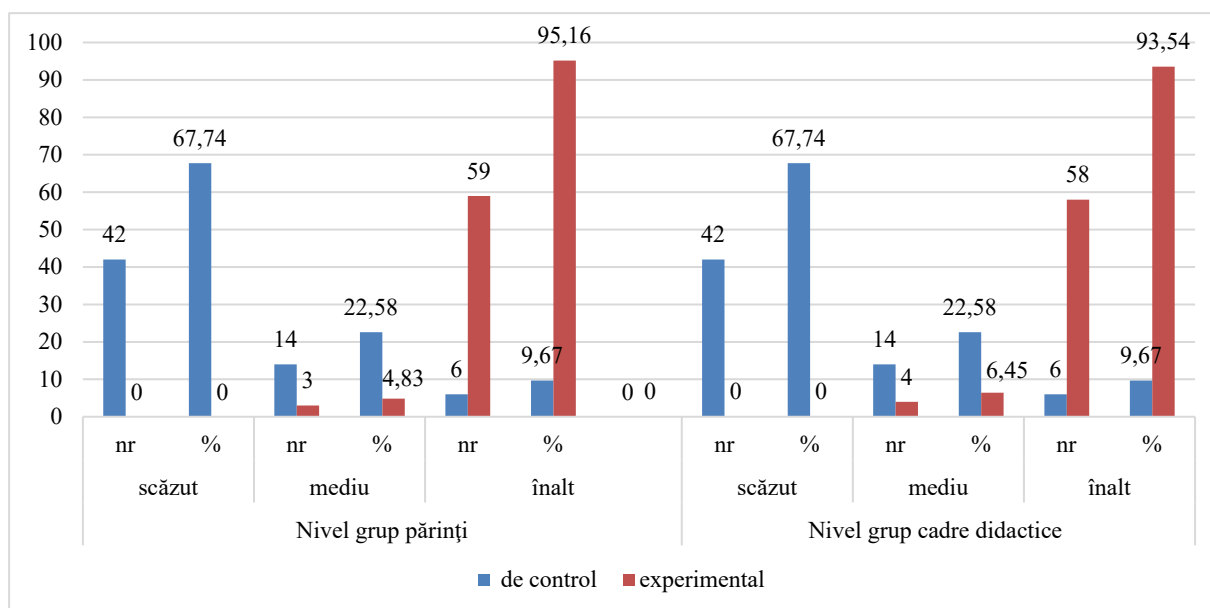
Etapa de formare a fost desfășurată în baza *Proiectului strategic de valorificare a parteneriatului educațional pentru socializarea preșcolarilor „Cu mic, cu mare, spre socializare”* constituit din trei Programe formative pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar, părinți și preșcolari, care au fost aplicate în cadrul activităților educative formale, informale, nonformale implicând subiecții din grupul experimental.

Figura 1. Proiect strategic de valorificare a parteneriatului educațional pentru socializarea preșcolarilor „Cu mic, cu mare, spre socializare” (D. Antoci, V.Andrasciuc)

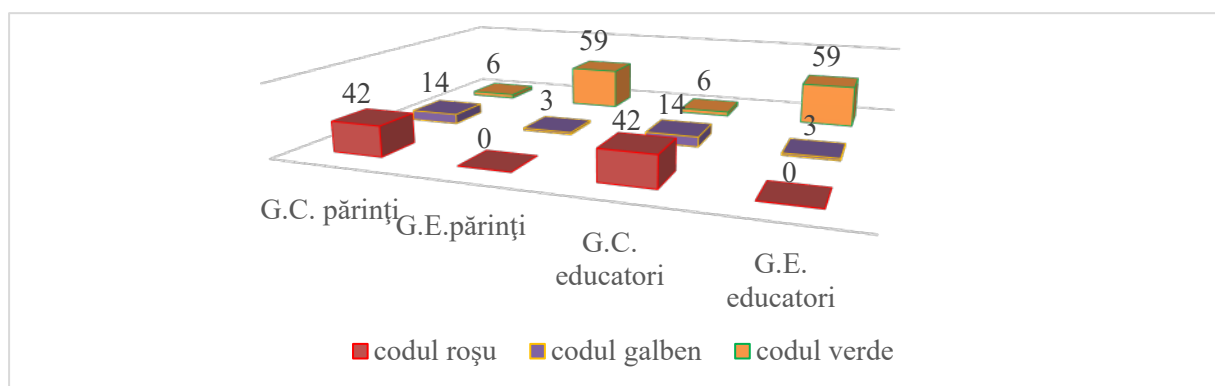
Scopul Proiectului strategic constituie susținerea și promovarea cooperării dintre cadrele didactice din instituțiile de învățământ preșcolar, familiile și copiiiile acestora în vederea asigurării eficientizării socializării preșcolarilor. În procesul de realizare a programelor din cadrul Proiectului (Figura 1) s-a pus accentul pe fortificarea relațiilor de colaborare cu părinții, cadrele didactice și preșcolarii prin intermediul următoarelor activități desfășurate în mediul formal, informal și nonformal: concursuri, serbări, scenete, vizite etc. În cadrul acestor activități au fost implementate diverse metode precum: conversația, explicația, descrierea, povestirea, exercițiul, dramatizarea etc.; aplicate diferite forme de organizare a activităților: grup, perechi, echipe, individual; folosite varii mijloace de învățământ, printre care remarcăm cele imagistice, audio-vizuale; aplicate tehnici didactice: braistorming, explozia stelară, etc. Toate aceste metode, forme, mijloace, tehnici au fost orientate spre optimizarea complianței la reguli, relațiilor sociale, comportamentelor prosociale, a comunicării, a sferei emoționale, a cunoștințelor.

Figura 2. Niveluri de socializare a preșcolarilor conform Fișei de observare (părinți, cadre didactice) la etapa de control (%)

În Figura 2 sunt prezentate rezultatele finale ale evaluării socializării conform Fișei de Observare a Socializării Preșcolarilor, atât din perspectiva părinților, cât și a cadrelor didactice, pentru grupul de control și grupul experimental. Se observă că 67,74% dintre preșcolarii din grupul de control prezintă un nivel scăzut de socializare, în timp ce în grupul experimental, 95,16% dintre preșcolari au demonstrat un nivel înalt de socializare. Niciun preșcolar din grupul experimental nu a fost evaluat cu un nivel scăzut de socializare. Analiza rezultatelor Fișei de Observare a Socializării Preșcolarilor, realizată de către părinți și cadre didactice pentru ambele grupuri, indică faptul că preșcolarii din grupul de control, în proporție de 67,74%, manifestă un nivel scăzut de socializare și necesită sprijin din partea adulților pentru a îndeplini sarcinile corespunzător. În opoziție, preșcolarii din grupul experimental, în proporție de 93,54%, au demonstrat un nivel înalt de socializare, iar 6,45% au obținut un nivel mediu de socializare. Aceste constatări indică asupra diferențelor semnificative între cele două grupuri, evidențiind beneficiile intervenției în dezvoltarea socializării la vârsta preșcolară.

Figura 3. Rezultatele finale la SCS-P și SCS-E, etapa de control, G.E. și G.C. (nr.)

Analiza comparativă a rezultatelor la etapa de control la variabila socializare ne demonstrează dinamica pozitivă la subiecții grupului experimental (părinți –59 și educatori – 59) la codul verde, ceea ce denotă asupra dezvoltării și consolidării eficiente a competențelor sociale la preșcolari. Analiza comparativă a datelor grupului experimental și de control ne permite să constatăm schimbări evidente la subiecții din grupul experimental și la mare parte a subiecților grupului de control se evidențiază competențe sociale slab dezvoltate (cod roșu - 42).

Tabelul 7. Indicii parteneriatului educațional grupelor experimentală și de control în fazele constatare și control (p.c.)

Parteneriat educațional	constatare		control	
	G.E.	G.C.	G.E.	G.C.
Comunicare	9,81	9,81	15,11	11,06
Conformitate	10,06	10,15	15,69	11,26
Creativitate	10,16	10,24	15,74	11,26
Coerență	10,03	10,15	15,53	11,31
Coeziune	10,37	10,56	15,81	11,73
Eficiență	10,23	10,40	15,24	11,74
Total	60,66	61,31	93,13	68,35

O analiză a scorurilor medii atribuite componentelor parteneriatului educațional de către părinții din grupul experimental dezvăluie o tendință pozitivă în comparație cu rezultatele obținute de părinții din grupul de control. Componenta coeziune obține cel mai înalt scor (15,81 puncte) în rândul participanților din grupul experimental în etapa de control. În comparație cu etapa inițială, grupul experimental înregistrează o creștere semnificativă la toate elementele structurale ale parteneriatului educațional. Cu toate acestea, în etapa inițială, cele mai scăzute scoruri, atât în grupul experimental, cât și în grupul de control, sunt obținute

în ceea ce privește componenta comunicare (9,81 puncte) și relevă o deficiență în comunicarea dintre părțile implicate în proces de relaționare.

Concluzii

Rezultatele studiului realizat în cadrul experimentului pedagogic, desfășurat în trei etape, au confirmat succesul Proiectului strategic de promovare a parteneriatului educațional pentru socializarea preșcolarilor intitulat „Cu mic, cu mare, spre socializare” prin rezultatele obținute. Acest proiect a fost dezvoltat pe baza Modelului pedagogic de socializare a preșcolarilor prin implicarea și dezvoltarea parteneriatului educațional grădiniță-familie. S-au identificat diferențe semnificative în toate aspectele Screeningului competențelor sociale, inclusiv la variabilele: respectarea regulilor, interacțiunile sociale și comportamentul prosocial. De asemenea, s-a constatat dinamica pozitivă la toate componentele structurale ale socializării evaluate prin Fișa de Observare a Socializării Preșcolarilor, cum ar fi: respectarea regulilor, gestionarea emoțiilor, comunicarea, relațiile sociale, cunoștințele și comportamentul prosocial. Proiectul strategic, constituit din trei programe de pregătire pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar, părinți și preșcolari, a inclus activități comune menite să consolideze colaborarea dintre partenerii educaționali, având la bază obiectivul de a eficientiza socializarea preșcolarilor. Astfel, constatăm, că acest proiect a avut un impact pozitiv asupra optimizării procesului de socializare a copiilor de vârstă preșcolară.

BIBLIOGRAFIE

1. ANTOCI, D., ANDRASCIUC BIRTOK, V. The kindergarden-family partnership versus the socialization of preschoolers in an educational context. În *Annals of the University of Craiova. Psychology – Pedagogy*. no 44. Issue 2 121 Year XXI. 2022. 121 -134 pp. DOI: 10.52846/AUCPP.2022.2.10.
2. ANTOCI, D. ANDRASCIUC BIRTOK, V. The development of the socialization of preschoolers through the prism of the kindergarden-family partnership in the contexts of formal, non-formal, informal education. Available on: www.aesj.ro. *Advances in Education Sciences* (4) 1 41-63. 2022. 42-64 pp. DOI 10.5281/zenodo.7492793.
3. AERI, P., VERMA, S.K. Child's Socialization Through Play Among 2-4 Years Old Children. In: *Anthropologist*, 2004, 6(4): 279-281. DOI: 10.1080/09720073.2004.11890868
4. DENHAM, S. A., ZOLLER, D., COUCHOUD, E. A. Socialization of Preschoolers' Emotion Understanding. In: *Developmental Psychology*, 1994, Vol. 30. No. 6, 928-936. DOI: 10.1037//0012-1649.30.6.928.
5. GUSTAFSON K., LADRU D. E. Children's socialization into the mobile preschool: a priming event collectively performed by novice children, 'old-timers', and pedagogues, *European Early Childhood Education Research Journal*, 2020, 28:3, 375-390, DOI: 10.1080/1350293X.2020.1755496
6. ÖNGÖREN, S. Preschool Teachers' Practices to Support Children's Social Development. In: *International Journal of Progressive Education*, Volume 18 Number 2, 2022. DOI: 10.29329/ijpe.2022.431.1.